

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
folketinget@folketinget.dk

Miljøminister Troels Lund Poulsen
mim@mim.dk troels@min.dk

Stigsborg Brygge 5
Postboks 222 - 9400 Nørresundby

Tlf. 9931 9400 - Fax 9931 9409
forsyning@aalborg.dk
www.forsyning.dk

Mandag-onsdag 9 - 15
Torsdag 9 - 17
Fredag 9 - 12

Dato	Sagsnr.	Dok.nr.	Direkte tlf.	Init.
07.05.2009	2008-5184	2009-140358		IK/me

Vandforsyningen og Kloakforsyningen

- Lovforslag nr. L 150 og L 151 (2008 – 2009) – kommuners udførelse af serviceopgaver for selskabsudskilte vandvirksomheder

Til brug for Folketingets andenbehandling af vandsektorlovforslagene L 150 og 151 tirsdag, den 12. maj 2009, fremsendes hermed bemærkninger vedrørende spørgsmålet om kommunernes adgang til at fortsat at udføre serviceopgaver for forsyningsselskaberne, herunder vandselskaberne, idet det anmodes om, at bemærkningerne indgår i forbindelse med behandlingen af L 150.

Der henvises til notat dateret den 14. april 2009 med Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 5 om L 150 og L 151 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 3. april 2009, hvor spørgsmålet besvares som følger:

"Lovforslaget skal sikre adskillelse mellem myndigheds- og driftsansvar gennem en udskillelse af de kommunale forsyninger fra den kommunale forvaltning. Netop fordi hensigten med lovforslaget er adskillelse af ansvarsområderne, er det en naturlig konsekvens af lovforslaget, at kommunerne ikke kan udføre servicefunktioner for et vandselskab. Der er derfor ikke hjemmel i lovforslaget til en fortsat kommunal varetagelse af disse funktioner efter lovens ikrafttræden."

Hjemmelsspørgsmålet

Med henvisning til Ministerens svar gengivet ovenfor skal indledningsvist bemærkes, at det må anses for korrekt, at lovforslaget ikke indeholder hjemmel til en fortsat kommunal varetagelse af serviceopgaverne. Imidlertid har kommunerne, som det vil fremgå nedenfor, allerede i kraft af kommunalfuldmagtsreglerne hjemmel til kommunal varetagelse af serviceopgaverne, og da Lovforslaget ikke kan anses at indeholde en

begrænsning af denne adgang, må det lægges til grund, at kommunerne også efter udskillelsen i vandselskaber vil kunne varetage udøvelse af servicefunktionerne.

Lovforslagets § 15 fastslår kravet om udskillelse af vand- og spildevandsaktiviteter i selskabsform i lighed med de tilsvarende udskillelseskra v i elforsyningslovens § 47 samt var m e f o r s y n i n g s l o v e n s § 23g. Der er ikke i lovbemærkningerne til bestemmelserne taget stilling til, om servicefunktioner til brug for forsyningsaktiviteterne er omfattet af udskillelseskra v e t .

Lovforslagets § 19 indeholder en regulering af servicefunktionerne. I lovforslagets § 19, stk. 3 er det således præciseret, at hovedreglen, jf. § 19, stk. 1 om, at aktiviteter forbundet med vand- eller spildevandsforsyning skal være selskabsmæssigt adskilt fra andre forsyningsaktiviteter, ikke finder anvendelse for så vidt angår servicefunktioner, som kan udøves i et selskab, som er etableret fælles for koncernens forsyningsaktiviteter.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til de tilsvarende bestemmelser i elforsyningslovens § 37 a samt var m e f o r s y n i n g s l o v e n s § 23m.

Bestemmelserne har til formål at sikre, at der ikke sker overførsel af midler mellem de enkelte forsyningsaktiviteter, hvilket opnås ved de nævnte lovbestemmelser s krav om, at forsynings s e l s k a b e r n e er s e l s k a b s m æ s s i g t adskilt. For at undgå, at kravet hindrer den økonomiske synergi, der kan opnås ved at etablere et servicevirksomhed fælles for de udskilte forsynings s e l s k a b e r , indeholder lovbestemmelserne herefter alle en positiv undtagelse til kravet om selskabsmæssig adskillelse mellem forsyningsvirksomhederne i forbindelse med etablering af et fælles selskab til varetagelse af serviceopgaver for forsynings s e l s k a b e r n e .

Bestemmelserne kan således ikke anses for at hjemle et krav om udskillelse af servicefunktioner, der relaterer sig til forsyningsaktiviteterne, i et særskilt selskab.

Elforsyningslovens § 37 (og § 37a) og var m e f o r s y n i n g s l o v e n s § 23 l (og § 23 m) pålægger kommunerne at registrere enhver overførsel af økonomisk værdi, som sker fra enkeltvirksomheder eller koncernstrukturer, hvori indgår eller har indgået elforsynings- eller var m e f r e m f ø r i n g s a k t i v i t e t e r , således at der kan ske en delvis modregning i bloktilskuddet. I medfør af bestemmelserne er udstedt en indberetningsbekendtgørelse¹, der fastsætter regler for kommunernes indberetninger, erklæringer, dokumentation mv. for det nævnte registreringskrav.

Af indberetningsbekendtgørelsens² § 8³ fremgår forudsætningsvist, at kommunerne har adgang til at organisere servicefunktionerne til brug for de udskilte forsynings s e l s k a b e r på anden måde end et selskab, der indgår i forsyningskoncernen.

Af den tidligere gældende vejledning til indberetningsbekendtgørelsen fremgår således bl.a.:

"En kommune kan etablere en servicevirksomhed uden for en elforsynings- eller var m e f r e m f ø r i n g s v i r k s o m h e d , som udøves som en del af kommunen. Kommunen kan også etablere en servicevirksomhed uden for den koncernstruktur, hvori elforsynings- eller var m e f r e m f ø r i n g s v i r k s o m h e d e n indgår."

¹ Bekendtgørelse nr. 1297 af 15. december 2008 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og var m e f o r s y n i n g s l o v e n s §§ 23 l og 23 m.

² Vejledning om elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og var m e f o r s y n i n g s l o v e n s §§ 23 l og 23 m og tilhørende bekendtgørelse nr. 1730 af 21. december 2006. Sidstnævnte bekendtgørelse indeholdt i § 5 en bestemmelse identisk med § 8 i den gældende bekendtgørelse, jf. note 1. Energistyrelsens vejledning er ikke længere gældende; den gældende bekendtgørelse anses for at have erstattet såvel den tidligere bekendtgørelse som vejledningen, idet en del af vejledningen er indsat direkte i bekendtgørelsen.

³ § 8 i indberetningsbekendtgørelsen, jf. note 1, har følgende ordlyd.

"Såfremt en kommune udfører servicefunktioner for virksomheder omfattet af § 3, stk. 2 eller § 4, stk. 2 på en sådan måde, at servicevirksomheden ikke er omfattet af § 3, stk. 2 eller § 4, stk. 2, skal de aftagende virksomheder serviceres på markedsbestemte vilkår, og en eventuel opkrævningsfunktion tilrettelægges, således at der ikke sker udlodning til kommunen uden registrering. For at kunne godtgøre dette skal servicevirksomheden opfylde kravene i § 11, nr. 1-5."

Det kan således lægges til grund, at kommunerne baseret på kommunalfuldmagtsreglerne har en hjemmel til udøve serviceopgaver for forsyningsaktiviteter. Det kan endvidere lægges til grund, at det ikke i forbindelse med udskillelse af elforsyning og varmforsyning i særskilte selskaber har været hensigten, at begrænse den ved kommunalfuldmagten således hidtil hjemlede ret for kommunerne til at udøve serviceopgaver for forsyningsaktiviteterne, og at der de facto ikke er sket en begrænsning af denne hjemmel.

Tilsvarende indeholder hverken ordlyden af Lovforslaget eller de foreliggende lovbemærkninger begrænsninger i kommunernes adgang til at etablere og udøve serviceopgaver. I den forbindelse bemærkes, at en begrænsning i den gældende adgang for kommunerne til at udøve serviceopgaver for forsyningssselskaberne efter udskillelsen må kræve, at dette udtrykkeligt fremgår af loven eller som minimum af lovbemærkningerne. Der henvises i de specielle lovbemærkninger derimod til, at lovforslagets § 19, stk.3 er en kodificering af gældende ret.

Sammenfattende kan det således anføres, at lovforslaget ikke indeholder begrænsninger i forhold til kommunernes eksisterende hjemmel til at varetage servicefunktionerne og dermed heller ikke afskærer en fortsat kommunal varetagelse af serviceopgaverne.

Realbetragtninger

Definitionen af servicefunktioner ifølge lovbemærkningerne til hhv. elforsyningsloven, varmforsyningsloven og lovforslag L 150 er ens og beskrives som følger:

"Ved servicefunktioner forstås anvendelse af fælles tegnestue, projekteringsafdeling, maskinpark, it-systemer, driftspersonale, biler, opkrævningsfunktioner og andre administrative funktioner og lignende, herunder de administrationsbygninger som er nødvendige for at udøve serviceaktiviteter."

Af lovbemærkningerne til elforsyningsloven⁴ er det netop understreget, at det alene er servicefunktionerne, der kan udøves for forsyningsvirksomhederne, idet den bevillingshavende virksomhed som minimum skal have ansat det personale, der skal træffe de overordnede ledelses- og driftsmæssige beslutninger samt udøve den overordnede økonomiske styring af virksomheden.

Med henvisning til formålet med lovforslaget til vandsektorloven, L 150, hvorefter hensigten er, at der skal sikres en adskillelse mellem kommunens myndigheds- og driftsansvar, skal det fremhæves, at der netop ved en tilsvarende "fortolkning" af de servicefunktioner, som kan udøves uden for vandselskabet, vil sikres, at der sker den fornødne adskillelse, idet serviceopgaverne vil være af rent praktisk, administrativ karakter, og al besluttende kompetence vil være overladt til vandselskabet.

Det er således ikke hverken en naturlig eller nødvendig konsekvens af formålet bag lovforslaget L 150, at kommunerne ikke fortsat kan udøve serviceopgaverne.

En begrænsning i kommunalfuldmagten, hvorefter kommunerne vil være afskåret fra at varetage serviceopgaver for vandselskaberne vil derimod få u hensigtsmæssige økonomiske konsekvenser for de kommuner (flertallet), som ikke har forsyningsaktiviteter, som gør det muligt eller økonomisk rentabelt at etablere et serviceselskab til varetagelse af serviceopgaver for udskilte forsyningssselskaber, idet disse vil være nødsaget til at etablere servicefunktionerne direkte i forsyningssselskaberne (vandselskabet).

For god ordens skyld skal oplyses, at dette brev tillige er sendt i kopi til By- og Landskabsstyrelsen, samt KL og DANVA.

Venlig hilsen

Preben Pedersen
Rådmand

Knud Sloth
Direktør

⁴ Lovforslag nr. 156 i 2005; de særlige bemærkninger til §§ 37 a og b.